Cena numeru 50 gr. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

# APEL

ORGAN ZWIĄZKU ZRZESZEŃ URZĘDNIKÓW SĄDOWYCH i PROKURATORSKICH RZ. P.

Nr. 5 WYCHODZI CO MIESIĄC Rok IX

## W BOLESNĄ ROCZNICĘ.
## NA ZJAZD.
## SPRAWOZDANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO.



Warszawa MAJ Rok 1936

**W piątek dnia 22 maja 1936 r., o godz. 17-ej odbędzie się w Warszawie w sali posiedzeń Sądu Najwyższego (pl. Krasińskich 5)**

## Plenarne Posiedzenie Zarządu Głównego
## Związku Zrzeszeń Urzęd. Sądowych i Prokuratorskich R. P.

z następującym porządkiem dziennym:

1. odczytanie protokółu z posiedzenia Zarządu,
2. sprawy zjazdowe:
   a) referaty, b) wnioski Zarządu, c) sprawy organizacyjne,
3. wnioski.

Na powyższe posiedzenie zapraszamy wszystkich członków Zarządu.

*Prezydjum Związku Zrzeszeń*

---

Na zasadzie §§ 27 i 29 statutu Zarząd Główny Związku Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P. zwołuje niniejszem

## Zjazd Delegatów
## Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P.

który odbędzie się w dniach **23 i 24 maja 1936 r.** w sali posiedzeń Sądu Najwyższego w Warszawie, pl. Krasińskich 5, z następującym porządkiem dziennym:

**Sobota, dnia 23 maja 1936 r., początek godz. 10 rano:**

1) Otwarcie Zjazdu Delegatów, 2) wygłoszenie referatów, 3) wybór Komisji Mandatowej

**Przerwa.**

4) sprawozdanie Komisji Mandatowej, 5) wybór Komisyj: a) statutowo - organizacyjnej, b) budżetowej, c) wnioskowej, 6) odczytanie protokółu z poprzedniego Zjazdu Delegatów, 7) sprawozdanie z działalności Zarządu, sprawozdanie kasowe i wnioski Komisji Rewizyjnej, 8) prace w komisjach.

**Niedziela, dn. 24 maja 1936 r., początek godz. 9 rano:**

9) sprawozdania Komisyj i uchwalenie decyzyj, 10) wybór Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej i Komisji Arbitrażowej, 11) zamknięcie obrad.

Poniżej zamieszczamy postanowienia statutu, odnoszące się do warunków uczestnictwa w Zjeździe Delegatów:

§ 25. Zjazd Delegatów składa się: 1) z delegatów Zrzeszeń, wchodzących w skład Związku Zrzeszeń, 2) z członków Zarządu Głównego Związku Zrzeszeń, 3) z naczelnego redaktora wydawnictwa związkowego.

§ 26. Zrzeszenie, liczące poniżej 100 członków, wysyła jednego delegata, zrzeszenia liczące powyżej 100 członków wysyłają jednego delegata na każdych 100 członków, przyczem każda pozostała ilość ponad 50 liczy się za pełne 100.

Zaleca się, aby w Zjeździe w charakterze delegatów wzięli udział przedstawiciele Kół, wchodzących w skład zrzeszeń apelacyjnych. W tym celu przesłaliśmy dla każdego zrzeszenia odpowiednią ilość egzemplarzy niniejszego zawiadomienia.

Zgodnie z uchwałą Ogólnego Zebrania Delegatów Zrzeszeń z dnia 21 maja 1933 r. zawiadamiamy, że przyznanie mandatów nastąpi na podstawie obliczenia ilości członków, za których odnośne Zrzeszenie wpłaciło Związkowi Zrzeszeń składki członkowskie. Delegaci mają być zaopatrzeni w pisemne pełnomocnictwa swych Zrzeszeń, z wymienieniem ilości członków danego Zrzeszenia. Koszta delegacji pokrywają Zrzeszenia wysyłające delegatów.

*Wszelkie wnioski mogą być zglaszane najpóźniej na siedem dni przed Zjazdem Delegatów, na ręce prezesa Związku Zrzeszeń kol. Wacława Sikorskiego, zaś wnioski zgloszone później nie będą poddane rozważeniu Zjazdu Delegatów.*

W sprawach najbardziej aktualnych z dziedziny obrony interesów prawnych i materjalnych będą wygłoszone na Zjeździe referaty. Gdyby poszczególne zrzeszenia lub delegaci zechcieli opracować odnośne tematy, to projekty takich referatów prosimy nadesłać w terminie wyznaczonym dla wniosków. Prace te będą zużytkowane albo jako referaty na Zjeździe albo jako materjał dyskusyjny w komisji wnioskowej.

Adresy w korespondencji ze Związkiem Zrzeszeń: prezes kol. Wacław Sikorski, Warszawa, pl. Krasińskich 12 (tel. 11-92-49), generalny sekretarz kol. Zenon Szkolnicki, Warszawa, pl. Krasińskich 5 (tel. 11-13-14).

Pisemne komunikaty zawiadamiające o Zjeździe zostały w swoim czasie rozesłane do Związków.

Za Zarząd:

Prezes: (—) *W. Sikorski* Generalny Sekretarz: (—) *Z. Szkolnicki*

**Nr. 5** WARSZAWA, MAJ 1936 R. **Rok IX**

# APEL

**ORGAN ZWIĄZKU ZRZESZEŃ URZĘDNIKÓW SĄDOWYCH I PROKURATORSKICH RZPLITEJ POLSKIEJ**

## W bolesną rocznicę

*Rok mija, jak żałobne dzwony obwieszczały światu całemu zgon Wskrzesiciela Polski.*

*Rok mija, gdy Trzynasty Zjazd Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P., obradujący w Warszawie w dniach 12 i 13 maja 1935 r., zaskoczony został straszną i bolesną wiadomością.*

*Rok mija, gdy na Zjeździe tym żal i przygnębienie tak nas okropnie dotknęły, że zdobyliśmy się tylko na pełne bólu i rozpaczy słowa, wypowiedziane ustami przewodniczącego zebrania:*

*„Umiłowany Ojciec Narodu, Wskrzesiciel Odrodzonej Polski, Największy Polak, przeniósł się do wieczności!*

*Pierwszy Marszałek Polski, Józef Piłsudski nie żyje!"*

*W bolesną, a nigdy niezapomnianą dla nas rocznicę, uprzytomnijmy sobie słowa Orędzia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej:*

*„Marszałek Józef Piłsudski życie zakończył...*

*...Wielkim trudem Swego życia budował siłę w narodzie, genjuszem umysłu, twardym wysiłkiem woli Państwo wskrzesił...*

*...Ten największy na przestrzeni całej naszej historji Człowiek z głębi dziejów minionych moc Swego ducha czerpał, a nadludzkiem wytężeniem myśli drogi przyszłe odgadywał...*

*...Przekazał narodowi dziedzictwo myśli o honor i potęgę Państwa dbałej...*

*...Niech żałoba i ból pogłębią w nas zrozumienie naszej — całego narodu — odpowiedzialności przed Jego duchem i przed przyszłemi pokoleniami."*

*Przypomnijmy sobie również słowa odezwy Pana Ministra Sprawiedliwości:*

*„Wierni zawsze ideałom Pierwszego Marszałka Polski, natchnionym bezgraniczną miłością Ojczyzny, trwać będziemy na straży przekazanego nam dziedzictwa, aby okazać się godnymi spuścizny, jaką nam zostawił..."*

*Rok mija, jak odszedł Wielki Duch i dziś, w rocznicę Jego zgonu, ponawiamy jeno to przyrzeczenie, które osieroceni złożyliśmy u Jego Zwłok:*

*„U trumny drogiego sercom naszym Ojca Narodu, składamy hołd i ślubujemy Mu, w bolesnym dla nas momencie rozstania, kroczyć według Jego przykazań i idei, które żyć będą w nas i w naszej potomności..."*

# NA ZJAZD

Sprawozdanie, zawarte w niniejszym numerze, ujmuje w sposób syntetyczny całokształt działalności Zarządu Głównego w okresie ubiegłym.

Związek nasz, jako organizacja o nastawieniu zawodowem, ma na celu w pierwszym rzędzie **prawną i materjalną obronę interesów zrzeszonego ogółu.** Do tego dąży przez samoistne wystąpienia, jak i wystąpienia skoordynowane w zespole innych związków i w oparciu: o Ogólne Zrzeszenie Związków i Stowarzyszeń, Reprezentację Zawodową i Centralną Radę Pracowniczą, **w granicach których zamyka się cały ruch zawodowy pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych, a w ramach działalności których wyczerpuje się całokształt zagadnień, związanych z najistotniejszemi sprawami życiowemi całego świata pracy.**

Rok sprawozdawczy należy do tego okresu czasu, który od kilku lat ciągnie się nieprzerwanem pasmem stosowanych restrykcyj, powstających na tle stale istniejącej depresji gospodarczej, deficytowych budżetów, poszukiwań oszczędności i kompresji wydatków. W tych warunkach jest rzeczą zrozumiałą dla każdego, że działalność tak naszej organizacji, jak i wszystkich innych jest niezwykle utrudniona, wymagająca wiele hartu dla przeciwstawiania się spadającym ciosom i przetrzymania obecnego nastawienia gospodarczego pod hasłem: „równania wdół". Zdajemy sobie sprawę z trudnej również sytuacji Skarbu Państwa i nie możemy być posądzani o brak zrozumienia dla wynikających stąd potrzeb ogólnych; ofiarność pracowników państwowych jest aż nadto znana, lecz, niestety, nie możemy się godzić na pewne posunięcia, z którychby wynikało, że jedynem źródłem naprawy są obciążenia, nakładanie na świat pracy w sposób szczególnie dotkliwy dla tych, co najmniej posiadają. Wyrazem protestu przeciwko tego rodzaju posunięciom był Kongres i zapadłe na nim uchwały, domagające się wszechstronnego traktowania naprawy gospodarczej Państwa.

Stosowane przez szereg lat metody oszczędnościowe i tym razem wzięły górę, lecz chcemy optymistycznie oprzeć się o zapewnienia miarodajne że ofiary te, które nas dotknęły w okresie ubiegłym, będą ostatnie. Optymizm swój posuwamy nawet dalej, bo chcemy wierzyć, że nastąpi zasadnicza poprawa, ku której idą obecne zamierzenia Rządu.

Mając zwróconą czujną uwagę na sprawy rozległej i intensywnej obrony interesów, Zarząd nie ograniczył się w działalności tylko w tym jednym kierunku, lecz poświęcił wiele trudu i czasu sprawom organizacyjnym i pomimo napotykanych przeszkód, intensywnie realizował konsolidację wewnętrzną, zaleconą przez XIII Zjazd Delegatów, a polegającą na uporządkowaniu struktury organizacyjnej przez wprowadzenie jednolitego typu zrzeszeń apelacyjnych.

Praca w tym kierunku przyniosła pomyślne wyniki, gdyż poza odosobnionemi wypadkami, mającemi charakter planowego nastawienia i braku dobrej woli, idea scalenia rozproszkowanych sił i podniesienia przez to wartości organizacyjnej, została przyjęta z całem zrozumieniem powagi sprawy.

Przyjęte nowe formy organizacyjne w Apelacjach: Warszawskiej, Wileńskiej i Lubelskiej pobudzą koła do intensywniejszego działania, podniosą stan liczebny, wzmocnią stan posiadania i wleją nową ożywczą atmosferę, która będzie impulsem do należytego rozwoju działalności nowych skonsolidowanych komórek.

W tym kierunku odnieśliśmy niewątpliwy sukces, gdyż przez wzmocnienie się wewnętrzne zbliżyliśmy się do warunków dających widoki na pomyślne osiągnięcie tych celów, jakim służy organizacja.

Składając niniejsze sprawozdanie do rąk Koleżanek i Kolegów, Zarząd Główny ma to przeświadczenie, że starał się wypełnić ciążący na nim obowiązek, niczego nie zaniedbał i co leżało w granicach jego możliwości zrealizował. Jeżeli zaś nie zostały spełnione postulaty, wysuwane przez Zarząd, to przyczyny te leżą w płaszczyźnie warunków, jakie przeżywamy; w płaszczyźnie polityki gospodarczej, o którą toczy się obecnie namiętna walka poglądów i programów.

Należy jednak nie zapominać, że cała nasza siła moralna i możność oddziaływania na nasz los, leży w nas samych, w spoistości naszego ogółu, w jego solidarnem wystąpieniu. Każdy powinien zdawać sobie z tego sprawę i dlatego **pragnąc lepszego jutra,** powinien do niego dążyć przez wzmocnienie organizacji. **Śpieszcie się, bo jutro niedaleko!**

*Zarząd Główny*

# SPRAWOZDANIE

## Zarządu Głównego Zw. Zrzeszeń Urzędn. Sądowych i Prokuratorskich R. P.

### za czas od dnia 13 maja 1935 r. do dnia 23 maja 1936 r.

Związek Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich skupia wszystkie zrzeszenia urzędników wymiaru sprawiedliwości na całym obszarze Państwa, a mianowicie:

1) **Stowarzyszenie Urzędników Sądu Najwyższego.**

2) **Związek Apelacyjny Urzędników Sądowych w Katowicach.**

Koła okręgowe: Katowice i Cieszyn.

3) **Związek Apelacyjny Urzędników Sądowych w Krakowie.**

Koła okręgowe: Jasło, Nowy Sącz, Rzeszów, Sanok, Tarnów i Wadowice.

4) **Związek Apelacyjny Urzędników Sądowych we Lwowie.**

Koła okręgowe: Brzeżany, Czortków, Kołomyja, Przemyśl, Sambor, Stanisławów, Stryj, Tarnopol i Złoczów.

5) **Związek Apelacyjny Urzędników i Praktykantów Sądowych w Poznaniu.**

Koła okręgowe: Bydgoszcz, Chojnice, Gdynia, Gniezno, Grudziądz, Kalisz, Leszno, Ostrów Wlkp., Starogard, Toruń i Włocławek.

6) **Zrzeszenie Apelacyjne Urzędników Sądowych i Prokuratorskich w Warszawie.**

Koła okręgowe: Białystok, Częstochowa, Łomża, Mława, Piotrków, Płock, Siedlce, Sosnowiec i Najwyższy Trybunał Administracyjny. (Do Zrzeszenia tego nie weszło Stowarz. Urzędników Sąd. i Prok. Okręgu Warszawskiego, a właściwie jego Zarząd z częścią swoich członków. Przeszło bowiem 150 członków tego Zrzeszenia z Sądu Apelacyjnego, Sądu Okręgowego i Sądów Grodzkich w Warszawie zgłosiło już swoje przystąpienie do Zrzeszenia Apelacyjnego, jako członkowie fizyczni. Koło Łódzkie zgłosiło akces, lecz formalnie jeszcze nie przyłączyło się).

7) **Zrzeszenie Apelacyjne Urzędników Sądowych i Prokuratorskich w Wilnie.**

Koła okręgowe: Grodno, Suwałki, Nowogródek, Pińsk, Brześć n/Bugiem, Lida.

8) **Zrzeszenie Apelacyjne Urzędników Sądowych i Prokuratorskich w Lublinie.**

Będą tu wchodzić koła okręgowe: Łuck, Radom, Równe i Zamość (w chwili pisania sprawozdania odbywa się konsolidacja tego Zrzeszenia z wymienionemi kołami).

W okresie sprawozdawczym zgłosiło wystąpienie ze Związku Zrzeszeń — Stowarzyszenie Okręgowe w Warszawie, na zasadzie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zebrania z dnia 5 października 1935 r., powziętej w obecności 55 członków na ogólną cyfrę 474 członków tego Stowarzyszenia.[1]) Wystąpienie jest motywowane podwyższeniem składek członkowskich w Związku Zrzeszeń. Jak wiadomo, nowy statut Związku Zrzeszeń ustalił wysokość składki łącznie z obowiązkowym abonamentem „Apelu“ na 50 gr. miesięcznie od każdego członka fizycznego. Przedtem składka wynosiła po 20 gr. od każdego członka, zaś prenumerata „Apelu“ była dobrowolna i wynosiła po 50 gr. normalnie, a dla członków organizacyj urzędników sądowych po 35 gr. A zatem należy stwierdzić, że nowe przepisy statutowe nietylko nie podwyższyły składek, ale przeciwnie: za co dawniej płacono 70 gr. względnie 55 gr. (prenumerata łącznie ze składką) obecnie wynosi 50 gr.

Centralny Związek Zrzeszeń Urzędników Sądowych R. P. zespala Zrzeszenia, które w programie swej działalności mają zadania gospodarcze i lokalną obronę praw i interesów swych członków. Centrala zaś ma w swej działalności zadania natury ogólnej, a mianowicie obronę praw i interesów ogółu członków zrzeszonych w poszczególnych organizacjach i zastępstwo tychże wobec centralnych władz państwowych.

*Skład Zarządu Głównego:*

Zarząd Główny Centralnego Związku Zrzeszeń wybrany na Zjeździe Delegatów w dniu 13 maja 1935 r., ukonstytuował się w następujący sposób:

1) Prezes **Sikorski Wacław** — Warszawa
2) Wiceprezes **Koneczna Janina** — Warszawa
3) Wiceprezes **Hostyński Władysław** — Poznań
4) Gener. sekret. **Szkolnicki Zenon** — Warszawa
5) Skarbnik **Charkiewicz Leonard** — Warszawa
6) Redaktor **Przyłuski Jerzy** — Warszawa
7) Zast. skarbn. **Białokoziewicz Lucjan**—Warszawa

*Członkowie Zarządu:*

8) **Adamczuk Zygmunt** — Lublin
9) **Antoniszewski Edward** — Zamość
10) **Ebel Stefan** — Wilno
11) **Olejowski Stanisław** — Lwów
12) **Ossowski Leon Paweł** — Toruń
13) **Paszta Jan** — Białystok
14) **Smolarek Adam** — Łódź (zrezygnował pod koniec kadencji)
15) **Trzemżalski Władysław** — Katowice
16) **Turant Leonard** — Warszawa
17) **Wadowski Ferdynand** — Kraków.

*Zastępcy:*

1) **Jakowicki Ignacy** — Warszawa
2) **Lewicki Antoni** — Stanisławów
3) **Jarmoliński Stanisław** — Wilno
4) **Białoń Władysław** — Kraków
5) **Popieluch Zygmunt** — Warszawa (zast. sekret.)
6) **Kraszewski Zygmunt** — Łomża.

---

[1]) Cyfry zaczerpnięte z Nr. 6/35 „Naszej Placówki“.

*Członkowie Komisji Rewizyjnej:*

1) **Majcher Jan** — Katowice
2) **Sempiński Kazimierz** — Poznań
3) **Mruz Ignacy** — Kalisz.

*Zastępcy:*

1) **Szulc Jerzy** — Kielce
2) **Klemm Bolesław** — Warszawa.

*Członkowie Komisji Arbitrażowej:*

1) **Hostyński Władysław** — Poznań
2) **Majcher Jan** — Katowice
3) **Sempiński Kazimierz** — Poznań
4) **Stramer Bernard** — Przemyśl
5) **Koneczna Janina** — Warszawa.

*Zastępcy:*

1) **Jastrzębski Antoni** — Katowice
2) **Domański Antoni** — Warszawa.

## SZERSZE ZESPOLENIE ORGANIZACYJNE.

Związek Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P. zastępuje interesy swoich członków na terenie Ministerstwa Sprawiedliwości i innych władz państwowych oraz ciał parlamentarnych bezpośrednio w sprawach, które dotyczą wyłącznie zrzeszonego ogółu urzędników sądowych.

W sprawach natury ogólnej, jak obrona bytu, praw i interesów, opartych na przepisach pragmatycznych, uposażeniowych, emerytalnych i t. p., a dotyczących tak urzędników sądowych, jak i innych urzędników państwowych, Związek współdziałał łącznie z innemi organizacjami zespolonemi lub zgrupowanemi w zespołach porozumiewawczych.

## OGÓLNE ZRZESZENIE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH R. P.

Najbliższą pod względem organizacyjnym i stopniowania jest ugrupowanie związków i stowarzyszeń, oparte na statucie pod nazwą: **Ogólne Zrzeszenie Związków i Stowarzyszeń Funkcjonarjuszów Państwowych i Samorządowych R. P.**, w skład którego wchodzą niżej wymienione związki centralne o charakterze zawodowo-dekasteryjnym, obejmujące cały obszar Państwa i związki zcentralizowane terytorjalnie, posiadające zakres działania conajmniej na terenie jednego województwa:

1) Związek Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P. w Warszawie,
2) Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych T. N. S. W. w Warszawie,
3) Związek Stowarzyszeń Urzędników Państwowych z akademickiem wykształceniem w Warszawie,
4) Stowarzyszenie Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Warszawie,
5) Związek Zrzeszeń Pracowników Publicznych województwa krakowskiego w Krakowie,
6) Centralny Związek Państwowych i Samorządowych Urzędników kancelaryjnych III kat. we Lwowie,
7) Związek Stowarzyszeń Urzędników Państwowych, Samorządowych i Komunalnych w Poznaniu,
8) Związek Urzędników Państwowych, Samorządowych i Komunalnych województwa śląskiego w Katowicach,
9) Związek Polskich Zrzeszeń Emerytalnych,
10) Towarzystwo Urzędnicze „Samopomoc" poborców podatkowych do Lwowie,
11) Towarzystwo Urzędników Rachunkowo-Kasowych we Lwowie.

W bloku tej organizacji reprezentują urzędników sądowych przedstawiciele Związku Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P.: prezes Zarządu Głównego — Wacław Sikorski (który wchodzi w skład Prezydjum Ogólnego Zrzeszenia w charakterze wiceprezesa) oraz generalny sekretarz Zenon Szkolnicki (jako skarbnik).

Na zebraniu delegatów Ogólnego Zrzeszenia w dn. 9 marca r. b. powołano zarząd w składzie następującym:

1) prezes Franciszek Sienkiewicz (Warszawa), 2) wiceprezes dr. Krajewski (Kraków), 3) wiceprezes Wacław Sikorski (Warszawa), 4) sekretarz dr. Włodzimierz Hekajłło (Warszawa), 5) skarbnik Zenon Szkolnicki (Warszawa), członkowie Zarządu: 6) Jaroński Józef (Lwów), 7) dr. Koncewski Stanisław (Warszawa), 8) Kozłowski Leon (Warszawa), 9) inż. Leszczyński Tadeusz (Poznań), 10) Pamuła Błażej (Lwów), 11) prof. Ptaszycki Jan (Warszawa), 12) Świarczyna Emil (Katowice).

Zastępcy członków zarządu: 1) Kazimierz Kotowski (Warszawa), 2) Edward Zienkowski (Warszawa), 3) Marjan Ornoch (Warszawa), 4) Józef Dziak (Poznań), 5) inż. Henryk Steckel (Kraków).

Komisja rewizyjna, członkowie: 1) Tadeusz Huczyński, 2) Andrzej Longchamps, 3) Romuald Mańkowski, wszyscy z Warszawy; zastępca Leonard Charkiewicz (Warszawa).

## REPREZENTACJA ZAWODOWA PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Do Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych oprócz wyżej wymienionych związków w Ogólnem Zrzeszeniu należą następujące związki, a mianowicie:

1) Zjednoczenie Kolejowców Polskich (najliczniejsza organizacja kolejowców).
2) Stowarzyszenie Urzędników Państwowych.
3) Stowarzyszenie Urzędników Skarbowych.
4) Związek Pracown. Poczt, Telegr. i Telef. R. P.
5) Związek Niższych Pracowników Poczt, Telegr. i Telef. R. P.
6) Związek Niższych Funkcjonarjuszów R. P.
7) Związek Pracowników Umysłowych Administracji Wojskowej.
8) Związek Nauczycielstwa Polskiego.
9) Związek Urzędników Kolejowych.
10) Związek Zawodowy Drużyn Konduktorskich.

11) Związek Zawodowy Leśników.
12) Związek Zrzeszeń Emerytalnych.

Na czele Reprezentacji stoi Kierownictwo Reprezentacji, które jest zarazem delegacją do Centralnej Rady Pracowniczej; prezes i dwaj sekretarze Reprezentacji wchodzą do Prezydjum Centralnej Rady Pracowniczej.

Kierownictwo Reprezentacji, do którego należą:
1) Sienkiewicz Franciszek — jako prezes,
2) Domański Tadeusz — jako sekretarz,
3) Dr. Koncewski Stanisław — jako sekretarz,
4) Kwiatkowski Stanisław,
5) Sas Aleksander,
6) Nowakowski Paweł,
7) Sikorski Wacław, prezes Zarządu Głównego Związku Zrzeszeń Urzędników Sądowych — (w charakterze członków Prezydjum).

## CENTRALNA RADA PRACOWNICZA.

C. R. P. jest najwyższą reprezentacją świata pracowniczego, do której oprócz Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych wchodzą: Rada Naczelna Związków Zawodowych Pracowników Samorządowych oraz Unja Związków Pracowników Umysłowych (prywatnych). C. R. P. skupia około 70 związków centralnych i ponad 500.000 członków fizycznych.

## ZADANIA I CELE ORGANIZACJI.

Jako zadania i cele wymienionych organizacyj występują: konsolidowanie, pogłębianie i koordynowanie ruchu zawodowego w Polsce, obrona interesów zawodowych i kulturalnych, a przedewszystkiem obrona warunków bytu materjalnego i prawnego świata pracy

## SPRAWY ZAWODOWE.

### Akcja ogólna.

Działalność Zarządu Głównego w sprawach zawodowych prowadzona była w dalszym ciągu wspólnie z organizacjami zrzeszonemi w Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych w odniesieniu do zagadnień, dotyczących wyłącznie pracowników państwowych oraz wspólnie z organizacjami pracowników samorządowych i prywatnych umysłowych, zrzeszonemi w Centralnej Radzie Pracowniczej, w odniesieniu do zagadnień dotyczących całego świata pracy.

Akcja zawodowa prowadzona była w okresie sprawozdawczym w kierunku zrealizowania przez rząd przedewszystkiem t. zw. minimalnych postulatów pracowników, ustalonych na plenarnem posiedzeniu Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych w dniu 10 marca 1934 r. Zagadnienia te obejmują: wprowadzenie w życie zasad przepisów uposażeniowych ustawy z dn. 9.X.1923 r. (dodatki rodzinne, mieszkaniowe, awans automatyczny w szczeblach), przywrócenie awansów 2 razy do roku, przyczem opracowano i złożono Rządowi zasady, na jakich awanse odbywać się powinny, ustalenie w służbie urzędników prowizorycznych oraz przemianowanie praktykantów i pracowników kontraktowych na urzędników II i III kategorji, rozszerzenie pomocy lekarskiej, przywrócenie zwrotu wpisów szkolnych za naukę dzieci pracowników państwowych w szkołach prywatnych, przyznanie ulg kolejowych w wysokości 50% w stosunku do obecnej taryfy kolejowej oraz 80% ulg dla kierowanych przez lekarzy urzędowych na kurację do miejscowości uzdrowiskowych.

Okres sprawozdawczy w porównaniu z poprzednim dla prac Zarządu Głównego w najważniejszym dziale pracy, t. j. akcji zawodowej, był okresem niezwykle trudnym. Pogarszająca się nieustannie sytuacja gospodarcza Polski nie pozwalała na przeprowadzenie wielu słusznych i pilnych postulatów zawodowych urzędników państwowych.

W dodatku pierwsze półrocze (maj—październik) uniemożliwiało prowadzenie szerszej akcji na terenie Rządu, zajętego przygotowaniami do nowych wyborów ciał ustawodawczych. To też w tym okresie akcja Zarządu Głównego, prowadzona wspólnie z innemi organizacjami, zrzeszonemi w Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych, ograniczała się do składania Rządowi memorjałów we wszystkich aktualnych sprawach zawodowych.

Zmiana Rządu, a z nią i nowe ciosy, jakie spadły na barki pracowników państwowych w postaci dodatku nadzwyczajnego i reformy ustawy emerytalnej oderwały Zarząd Główny od bieżących, nakreślonych planem działalności zawodowej prac, powodując konieczność organizowania obrony stanu posiadania.

Wprawdzie po 5-letnim prawie okresie, w którym ruch zawodowy nie miał możności bezpośrednich rozmów z szefem Rządu, sytuacja ta uległa zmianie, jednak odbyte konferencje zarówno z premjerem jak i ministrem skarbu dały tylko częściowe wyniki. Zasadnicze sprawy nie zostały po myśli wniosków Stowarzyszenia załatwione.

Przyjęcie jednak delegacji ruchu zawodowego pracowników państwowych przez premjera (2-krotnie) w kilkanaście dni po objęciu urzędowania, świadczy o zasadniczej zmianie stosunku Rządu do ruchu zawodowego. Ten pomyślny objaw należy podkreślić z radością i wiarą, że stosunek ten nietylko nie ulegnie pogorszeniu, a wręcz przeciwnie, będzie coraz bardziej zacieśniany.

### Awanse, uposażenia i sprawy emerytalne.

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny wspólnie z innemi organizacjami zawodowemi, wchodzącemi w skład Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych prowadził akcję na terenie Rządu, zmierzającą przedewszystkiem do uruchomienia awansów służbowych 2 razy do roku, przywrócenia dodatków wyrównawczych urzędnikom otrzymującym dodatki funkcyjne. W zakresie awansów podtrzymywano uprzednio zgłoszone postulaty, to jest:

a) automatycznego przesunięcia do wyższych grup uposażenia wszystkich pracowników państwowych, otrzymujących dodatek wyrównawczy w wysokości równej lub wyższej od różnicy pomiędzy posiadaną grupą uposażenia a bezpośrednio wyższą,

b) uwzględnienia przy awansach przedewszystkiem tych pracowników państwowych, którzy otrzymują dodatki wyrównawcze,

Drugi postulat, dotyczący przyznania dodatków wyrównawczych dla otrzymujących dodatki funkcyjne, wysuwany był ze względu na duże pokrzywdzenie tej kategorji urzędników, którzy po przeniesieniu na inne stanowiska tracili prawo do dodatków funkcyjnych, nie otrzymując również dodatków wyrównawczych.

Zagadnienia te, poruszone w specjalnym memorjale, złożonym Rządowi, były przedmiotem konferencji delegatów Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych z podsekretarzem stanu w Prezydjum Rady Ministrów p. Krzysztofem Siedleckim.

Na audjencji tej delegacja została poinformowan, że jeśli chodzi o zagadnienie awansów, to należy je traktować jako zasadniczą podstawę racjonalnej polityki personalnej. Ilość jednak awansów musi być ściśle uzależniona od naturalnego ubytku pracowników państwowych, obracając się w granicach globalnej sumy na uposażenia. Takie podejście do tego zagadnienia usunie niebezpieczeństwo wiązania awansów z samym budżetem Państwa i dlatego rozszerzenie awansów poza normy naturalnego ubytku komplikować będzie sprawę.

Sprawa przywrócenia dodatków wyrównawczych dla otrzymujących dodatki funkcyjne, jako wymagająca omówienia z Ministerstwem Skarbu, została odroczona do dalszej konferencji, która miała odbyć się w krótkim czasie ponownie. Konferencja ta jednak do skutku nie doszła.

We wrześniu 1935 r. pojawiły się w prasie codziennej pierwsze pogłoski o nowych obniżkach uposażeń pracowników państwowych.

Jako przeciwdziałanie przeciwko nowym pomysłom obniżki uposażeń przystąpiono do akcji prasowej, dotyczącej zadłużenia urzędników państwowych.

Równocześnie Zarząd Główny wystąpił do Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych o podjęcie starań na terenie Rządu w celu wyjaśnienia prawdziwości podawnych przez prasę pogłosek.

Trudności w uzyskaniu audjencji u Premjera i Ministra Skarbu oraz wymijające odpowiedzi udzielone w tej sprawie przez p. wiceministra K. Siedleckiego nie wyjaśniły sytuacji.

Dopiero po zmianie Rządu, minister E. Kwiatkowski, przy debacie w Sejmie nad udzieleniem Rządowi pełnomocnictw, zapowiedział wprowadzenie podatku nadzwyczajnego od uposażeń pracowników państwowych. Niezwłocznie po tej zapowiedzi, biorąc pod uwagę, że dotychczasowe obniżki uposażeń, przeprowadzane również pod hasłem utrzymania równowagi budżetowej Państwa, nietylko nie dały pozytywnych rezultatów, a nawet wręcz przeciwnie pogorszyły sytuację gospodarczą Państwa, postanowiono wspólnie z organizacjami zawodowemi pracowników państwowych, grupowanemi w Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych wystąpić przeciwko nowej formie obniżki uposażeń.

W dniu 29 października r. ub. odbyło się posiedzenie Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych, na którem jednomyślnie postanowiono zwrócić się do Rządu o poddanie rewizji ogłoszonego programu gospodarczego w odniesieniu do sposobu zrównoważenia budżetu.

## AKCJA PRZEDKONGRESOWA.

### Audjencja u P. Premjera.

W dniu 31.X.1935 r. delegacja Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych w osobach: Fr. Sienkiewicza, P. Nowakowskiego i T. Domańskiego została przyjęta na dłuższej audjencji przez p. Premjera Kościałkowskiego.

Delegacja przedstawiła szefowi Rządu obecny ciężki stan materjalny pracowników państwowych i emerytów oraz niepokój, jaki wśród nich wywołała zapowiedź obniżenia uposażeń, prosząc o poddanie rewizji stanowiska Rządu odnośnie wprowadzenia podatku nadzwyczajnego od uposażeń pracowników państwowych.

Wiara wśród pracowników państwowych w skuteczność i celowość tego rodzaju oszczędności — oświadczyła delegacja — została po wieloletniem doświadczeniu poważnie zachwiana, gdyż kilkakrotne obniżki uposażeń, czynione pod hasłem zrównoważenia budżetu, nie dały spodziewanych rezultatów.

P. Premjer Kościałkowski oświadczył delegacji, że **jego zasadniczy stosunek do obniżki uposażeń jest zdecydowanie negatywny** i że decyzja wprowadzenia podatku nadzwyczajnego od uposażeń urzędniczych została powzięta przez Rząd po głębokiem rozważeniu sytuacji finansowej Państwa, jako jedynej możliwej drogi do zrównoważenia budżetu i utrzymania stałości waluty, a tem samem i realnej wartości płac pracowniczych. P. Premjer podkreślił, że zdaje sobie bardzo dokładnie sprawę z obecnego położenia pracowników państwowych, w szczególności średnich i niższych grup i dlatego Rząd przy ustalaniu norm podatku będzie kierował się przedewszystkiem chęcią sprawiedliwego rozłożenia tego podatku w zależności od wysokości uposażeń.

P. Premjer z całym naciskiem zaznaczył, że dołoży wszelkich starań, by najniższe grupy uposażenia były zwolnione od podatku, a jeżeli to będzie w całości niemożliwe, to progresja będzie tak rozciągnięta, by przynajmniej pracownicy najniżej uposażeni byli obciążeni minimalnie.

P. Premjer przyrzekł delegacji, że przed powzięciem ostatecznej decyzji sprawa ta będzie poddana głębokiemu rozważeniu.

Audjencja została zakończona gorącym apelem p. Premjera do ogółu pracowników państwowych o rzetelną współpracę w zakresie zamierzonej przez Rząd akcji oszczędnościowej w gospodarce groszem publicznym, oraz zapewnieniem, że **nakładany obecnie podatek będzie w miarę poprawy sytuacji gospodarczej likwidowany stopniowo, poczynając od najniższych grup uposażenia, przyczem dążeniem Rządu będzie przeprowadzić tak oszczędności budżetowe, by okres obciążenia pracowników państwowych trwał możliwie krótko.** Jednocześnie p. Premjer wyraził przekonanie, że cały szereg zarządzeń, mających na celu obniżenie kosztów utrzymania, jak obniżenie komornego, da pewne wyrównanie obniżki uposażeń.

Ostatnio, wobec stwierdzenia równowagi budżetowej, a nawet pewnej nadwyżki, dowiadujemy się, iż p. Minister Skarbu miał oświadczyć, że osiągnięcie

lepszych wyników od przewidywanych w budżecie, umożliwi wcześniejsze zwolnienie pracowników od ciążącego na nich specjalnego podatku.

**Audjencja u p. Ministra Skarbu.**

W dniu 2.XI.1935 r. delegacja Centralnej Rady Pracowniczej w osobach: posła R. Krukowskiego, Fr. Sienkiewicza, posła W. Szczepańskiego, inż. W. Dziekońskiego i T. Domańskiego została przyjęta przez p. Wicepremjera i Ministra Skarbu Eugenjusza Kwiatkowskiego.

Na audjencji, trwającej ponad 2 godziny, delegacja poruszyła i omówiła następujące zagadnienia:

1) podatku nadzwyczajnego od uposażeń pracowników państwowych i emerytów,

2) dodatku do podatku od uposażeń pracowników samorządowych i prywatnych,

3) obniżki komornego i cen artykułów skartelizowanych,

4) reformy ustawy emerytalnej,

5) reformy ubezpieczeń społecznych, oraz

6) oddłużenia pracowników państwowych.

Delegacja oświadczyła się przeciw obniżce uposażeń i emerytur, w motywach zaś swego stanowiska w tej sprawie podkreśliła, że dotychczasowe ciężkie ofiary pracowników nie przyniosły dodatnich wyników gospodarczych. P. Minister Kwiatkowski w dłuższym wywodzie rozwinął podstawowe przesłanki planu gospodarczego Rządu, którego zasadniczym elementem jest konieczność natychmiastowego zrównoważenia budżetu Państwa, jako podstawy do dalszych prac nad ożywieniem życia gospodarczego kraju.

Jeśli chodzi o zrównoważenie budżetu, Rząd miał tylko trzy drogi wyjścia: pokrywanie deficytów środkami inflacyjnemi, przesunięcie terminu wypłacania uposażeń, lub wreszcie obniżka uposażeń w formie podatku nadzwyczajnego.

Rząd wybrał drogę ostatnią w głębokiem przeświadczeniu, że jakkolwiek będzie ona dla świata pracowniczego ciężką, ale ograniczoną w czasie, a z pośród wszystkich możliwości, najbardziej wskazaną zarówno z punktu widzenia interesów Państwa, jak i interesów świata pracy.

P. Minister zapewnił delegację, że dołoży wszelkich starań, by najniżej uposażonych najmniej obciążać oraz będzie dążył, by przez równoczesną obniżkę komornego, zwolnienia od podatków lokali mniejszych oraz obniżkę cen niektórych artykułów przemysłowych, przynajmniej częściowo zrównoważyć budżety pracownicze. W dalszym ciągu p. Minister oświadczył, że ma głęboką wiarę, iż obecna ofiara świata pracy przyniesie pozytywne rezultaty, a wyniki te będą już widoczne w ciągu niedługiego czasu. Za mniej więcej pół roku na ponownej wspólnej konferencji będzie można rozpatrzeć całokształt wytworzonej sytuacji i skorygować — w miarę możliwości — położenie świata pracy.

Na zapytanie delegacji, czy pogłoski o reformie ustawy emerytalnej odpowiadają prawdzie, p. Minister oświadczył, że istotnie akcja oszczędnościowa Rządu obejmuje i tę dziedzinę. Ostateczne decyzje jednak nie zapadły, lecz zamierzenia idą, między innemi, w kierunku ustalenia górnej maksymalnej granicy uposażeń emerytalnych oraz w kierunku rewizji policzalności lat służby zaborczej do emerytury. W żadnym wypadku nikt z obecnych emerytów nie będzie pozbawiony zaopatrzenia. Podniesienie minimum uprawniającego do nabycia praw emerytalnych z 15 na 20 lat nie jest brane pod uwagę. W odniesieniu do zagadnienia rewizji ubezpieczeń społecznych p. Minister Kwiatkowski zakomunikował, że sprawa ta jest w stadjum rozważań przez Rząd, a projekty będą jeszcze przedmiotem dyskusji.

Ponadto p. Minister oświadczył delegacji, że Rząd postanowił zmobilizować pewne sumy na oddłużenie pracowników państwowych. Kredyt ten będzie bezprocentowy.

Należy podkreślić, że zarówno na zakończenie rozmów u p. Premjera, jak i u p. Ministra Skarbu delegacje oświadczyły się w sposób zdecydowany przeciwko nakładaniu na świat pracy nowych obciążeń podatkowych oraz przeciwko jakimkolwiek reformom ustawodawstwa pracowniczego, jako drogom nieprowadzącym do opanowania deficytu budżetowego.

**Uchwały Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych.**

Na plenarnem posiedzeniu Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych w dniu 4 listopada r. z. po wysłuchaniu sprawozdania kierownictwa Reprezentacji z przeprowadzonych konferencyj z członkami Rządu, powzięto jednomyślnie następującą uchwałę:

Przedstawiciele organizacyj pracowniczych, zgrupowanych w Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych, zapoznawszy się z przebiegiem audjencyj u p. Premjera i u p. Ministra Skarbu oraz z sytuacją finansową Państwa, oświadczają:

1) cyfrowe zmniejszenie deficytu budżetowego wyłącznie niemal powtarzającym się od 5 lat ograniczeniem uposażeń pracowników czynnych i emerytowanych jest tem bardziej krzywdzące, że, jak wskazują dane statystyczne, blisko 90% pracowników czynnych pobiera uposażenia od 100 do 260 zł. miesięcznie, a przeciętne uposażenia emerytów wynoszą 130 zł. miesięcznie, w czem 35.000 wdów i sierot pobiera poniżej połowy tej kwoty, czyli przeciętne uposażenia emerytów i pracowników czynnych pozostają poniżej minimum egzystencji przy wzrastających kosztach utrzymania. W tych warunkach odejmowanie pracownikom resztek środków utrzymania, nie da się niczem usprawiedliwić, a stanowi wielką groźbę dla ich przyszłości i dla normalnej pracy w Państwie;

2) powtarzające się naruszenie dobrze nabytych praw emerytalnych jest równoznaczne z podważeniem autorytetu prawa w Państwie, a szkody stąd wynikłe nie zdołają zrównoważyć znikomych korzyści dla budżetu Państwa;

3) ostateczne spauperyzowanie ogółu pracowników, jak poucza doświadczenie ostatnich lat pięciu, nietylko nie przynosi korzyści Skarbowi Państwa, lecz przeciwnie — pogłębia kryzys finansowy i najcięższe ofiary pracowników państwowych nie przyniosły poprawy, natomiast wprowadziły dla nich sytuację rozpaczliwą, wykluczającą wszelką myśl o dal-

szej obniżce i tak najniższych w Europie uposażeń.

Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych, nie mogąc brać na siebie odpowiedzialności za dalsze następstwa ogłoszonych zamiarów Rządu, postanowiła zwołać kongres, polecając zorganizowanie go prezydjum Reprezentacji.

Akcja ruchu zawodowego pracowników państwowych spowodowała, że Rząd uwzględnił niektóre postulaty, wysunięte przez Reprezentację Zawodową Pracowników Państwowych, a mianowicie:

1) zwolniono od podatku nadzwyczajnego uposażenia do 100 zł.;

2) objęto obniżką komornego sublokatorów oraz poczyniono przygotowania do rozłożenia pożyczek budowlanych na długoterminowe spłaty i obniżenia oprocentowania;

3) przeprowadzono akcję obniżki cen artykułów skartelizowanych;

4) przystąpiono do zorganizowania akcji oddłużenia;

5) zapowiedziano awanse pracowników państwowych na dzień 1 marca 1936 r., przyczem postanowiono awansować przedewszystkiem tych, którzy otrzymują dodatki wyrównawcze;

6) ogłoszono moratorjum na zaliczki na uposażenia;

7) rozłożono spłatę pozostałości pożyczki inwestycyjnej na 10 rat.

## KONGRES.

Kongres odbył się dnia 24 listopada 1935 r. w sali Resursy Obywatelskiej, przy udziale około 2000 delegatów. Organizacją kongresu zajęła się Centralna Rada Pracownicza, w skład której wchodzą: Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych, Rada Naczelna Związków Pracowników Samorządowych i Unja Związków Pracowników Umysłowych Prywatnych.

Po okolicznościowem zagajeniu zebrania przez prezesa C. R. P. p. Franciszka Sienkiewicza i wygłoszeniu referatów przez: p. Tadeusza Domańskiego: „Sytuacja materjalna pracowników państwowych", p. Romana Krukowskiego: „Położenie pracowników samorządowych", p. Stefana Gackiego: „Warstwa pracownicza na tle ogólnej sytuacji gospodarczej" i po dyskusji, kongres uchwalił następujące rezolucje:

## REZOLUCJE.

Rozważywszy według najlepszego swego rozumienia sytuację gospodarczą kraju i położenie, w jakiem znajdują się szerokie rzesze pracowników państwowych, prywatnych i samorządowych, kongres Centralnej Rady Pracowniczej oświadcza, iż dekrety o podwyższeniu podatku dochodowego od uposażeń i emerytur obarczają nadmiernie warstwę pracowniczą, która już nieraz swoim wysiłkiem ratowała budżet Państwa w opartem na wielokrotnych zapewnieniach przekonaniu, że wysiłek ten jest każdorazowo ostatni i osiągnie cel zamierzony.

Uznając za niezbędne dla całości gospodarstwa narodowego przywrócenie równowagi budżetu Państwa wskazuje, iż może ona być osiągnięta przez:

1) usunięcie nadużyć podatkowych, popełnianych przez wielkie przedsiębiorstwa i niezwłoczne ściągnięcie należnych z tego tytułu miljonowych sum,

2) opodatkowanie wyższych dochodów (niezależnie od środka dochodu), poczynając od 600 zł. miesięcznie, z zastosowaniem wysokiej progresji, tak, aby dochody od 3000 zł. były opodatkowane conajmniej w rozmiarze 50%,

3) zaprzestanie premjowania deficytowego eksportu,

4) zniesienie wszystkich pozabudżetowych wynagrodzeń z tytułu kumulacji stanowisk w służbie publicznej z przelaniem odpowiednich kwot z tego tytułu do Skarbu Państwa,

5) skonwertowanie pożyczek państwowych w kierunku obniżenia ich stopy procentowej,

6) wydatne ograniczenie funduszów reprezentacyjnych i dyspozycyjnych oraz zniesienie luksusowych inwestycyj,

7) zniesienie karteli.

Kongres stwierdza, że środki powyższe przy zapewnieniu równowagi budżetowej Państwa, jednocześnie pozwolą warstwie pracowniczej korzystać z najskromniejszego choćby poziomu życia i zachować dobrze nabyte prawa wszystkich pracowników, a weteranów służby państwowej w szczególności. Dla osiągnięcia poprawy gospodarczej niezbędne jest zapoczątkowanie aktywnej polityki ekonomicznej i wprowadzenie drogą zasadniczych zmian, takiego ustroju, w którym wszystkie siły żywotne społeczeństwa byłyby zmobilizowane dla dobra zbiorowego. Zachowanie wszystkich zasobów kraju drogą zmuszenia koncernów zagranicznych i karteli poddanych odpowiedniej kontroli do lokowania wszystkich zysków w kraju i obniżania cen oraz przez ograniczenie importu zbędnych artykułów, stworzony zostanie rynek wewnętrzny, który jedynie może być źródłem pomyślności wszystkich, a rzecz pracowniczych, będących podstawą Państwa — w szczególności. Przez wprowadzenie ustawodawstwa o umowach zbiorowych i rozjemstwie należy uniemożliwić, by obniżanie cen dokonywało się kosztem płac pracowniczych. Walka z bezrobociem powinna być energicznie przeprowadzona przez skrócenie czasu pracy i finansowanie racjonalnych inwestycyj drogą robót publicznych oraz pracowniczych placówek spółdzielczych.

Kongres przeciwstawia się pomysłom, zmierzającym do zniszczenia kapitałów ubezpieczeń społecznych, naruszenia uprawnień emerytalnych, gwarantowanych odrębnemi funduszami, złożonemi przez pracowników przesiębiorstw i instytucyj państwowych i publicznych, oraz ograniczenia podstawowych uprawnień obywatelskich pracowników samorządowych.

Kongres domaga się zwolnienia od podatku nadzwyczajnego uposażeń niższych i średnich, zaniechanie reform ustawodawstwa pracowniczego w zakresie praw dobrze nabytych, w szczególności praw emerytalnych, zachowania awansu automatycznego dla nauczycieli, nadanego im dekretem Naczelnika Państwa z dnia 18.XI.1918 r., a utrzymywanego przez dotychczasowe ustawy uposażeniowe i uzasadnionego specjalnym charakterem pracy zawodu nauczycielskiego, oraz przywrócenia uposażeń pracownikom

państwowym według zasad ustawy uposażeniowej z dnia 9.X.1923 r.

Ponadto Kongres domaga się powołania Izb Pracy, które mogą stać się nieodzownym czynnikiem składowym budowy samorządu gospodarczego tylko w wypadku wyposażenia ich przez Państwo w realne kompetencje. Izby Pracy nie mogą być jednak użyte jako środek utrudniający pracownikom zrzeszanie się na gruncie dobrowolnym, lub krępujący działalność związków zawodowych.

## AKCJA POKONGRESOWA.

Dn. 28 stycznia 1936 r. kierownictwo Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych odbyło posiedzenie wspólne z posłami grupy pracy.

W wyniku tej konferencji poseł Jakób Hoffman, nauczyciel z Równego, zgłosił w Sejmie opracowany przez kierownictwo Reprezentacji projekt ustawy w sprawie uchylenia dekretu Prezydenta R. P. z dnia 22.XI.1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 521) w sprawie zmiany niektórych przepisów dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

**Art. 1.** Uchyla się punkt 9 artykułu 1 oraz artykuły 2, 3, 4, 5, 6 i 7 dekretu Prezydenta R. P. z dnia 22.XI.1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 521) w sprawie zmiany niektórych przepisów dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

**Art. 2.** Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

**Art. 3.** Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jako uzasadnienie przytoczono, że dekret powyższy wydany został w celu zmniejszenia deficytu budżetowego o 12—15 miljonów zł. Jednakże stwierdzić należy, że dla zmniejszenia tego deficytu emeryci państwowi, mimo, że pobierają najniższe uposażenia, w przeciwstawieniu do wszystkich innych warstw społecznych, pociągnięci już zostali do największych i nierównomiernych ofiar przedewszystkiem wysokim podatkiem od wynagrodzeń, następnie zaś znaczną podwyżką stopy podatku dochodowego. Uposażenia emerytów zostały zredukowane już w ostatnich 3-ch latach o przeszło 37%. Wspomniane zaś dwa obciążenia obniżają je o dalszych 8—16%, co już ma charakter niczem nieusprawiedliwionego wyjątkowego pokrzywdzenia. Dekret Prezydenta R. P. z dn. 22.XI 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 521), którego dotyczy powyższy projekt ustawy, zarządza odliczenie emerytom 1/4 części lat służby zaborczej, co wyrażałoby się w dalszej obniżce emerytur, sięgającej do 18%. W ten sposób ci, których przeciętne uposażenie miesięczne pozostaje naogół poniżej minimum egzystencji, mieliby ponosić ofiary, do jakich poza nimi nikt w Polsce nie jest pociągany.

Nie można przemilczeć, że dekret ten pozostaje w sprzeczności z ogólnemi zasadami prawa i z dekretami władz polskich, wydanymi emerytom na podstawie obowiązujących dotychczas ustaw polskich. One bowiem zgodnie z przepisami Konwencyj Międzynarodowych (Traktat w St. Germain, konwencja rzymska z 6.II.1922 r. art. 1 i 3) zaliczały emerytom lata służby zaborczej do wysługi emerytalnej, co było tembardziej uzasadnione, że jako urzędnicy czynni opłacali oni przepisane składki emerytalne i niewątpliwie nabyli prawa do zaopatrzenia emerytalnego w wysokości pierwotnie im przyznanej, tembardziej, że Państwo Polskie faktycznie przejęło znaczną część funduszów emerytalnych. Naruszenie tego prawa sprzeciwiałoby się nawet postanowieniom Konstytucji o ochronie własności i dałoby się porównać tylko np. z konfiskatą wkładów oszczędnościowych. Pozyskanie stosunkowo niewielkiej kwoty kilkunastu miljonów zł. dałoby się z łatwością przeprowadzić w inny sposób, bez tak ciężkiego pokrzywdzenia emerytów. Wystarczy nam tu wskazać na wszczętą właśnie przez Rząd akcję zracjonalizowania gospodarki przedsiębiorstw państwowych, a choćby pozbycia się znacznej ich części i cofnięcia wypłaconych subsydjów, aby dojść do przeświadczenia, że już ta akcja powinna przynieść Skarbowi Państwa potrzebne dochody względnie zmniejszyć pozycje jego wydatków. Takich sposobów jest więcej i nietrudno byłoby je znaleźć p. Ministrowi Skarbu.

W dniu 7 lutego r. b. wniosek posła J. Hoffmana znalazł się na plenarnem posiedzeniu Sejmu.

Wniosek ten jednomyślną uchwałą Sejmu został przekazany do Komisji Budżetowej Sejmu do rozpatrzenia.

Kierownictwo Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych, zgodnie z ustalonym planem akcji w dniu 7 b. m. odbyło dłuższą konferencję z p. wicemarszałkiem Sejmu posłem Władysławem Byrką, przewodniczącym Komisji Budżetowej Sejmu, otrzymując zapewnienie przychylnego potraktowania słusznych postulatów pracowników państwowych, wysuwanych w obronie dobrze nabytych praw emerytalnych. W tym samym dniu delegacja Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych, po konferencji z p. posłem Byrką, odbyła rozmowy z posłami: J. Hoffmanem, E. Jurkowskim, E. A. Pacholczykiem, Wł. Szczepańskim, R. Krukowskim, E. Wąsikiem i St. Matusiakiem, członkami parlamentarnej grupy pracy, omawiając dalszą akcję w sprawie obrony emerytur.

Na dzień 9 lutego r. b. kierownictwo Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych zwołało nadzwyczajne plenarne posiedzenie Reprezentacji, na które zaprosiło wszystkich posłów i senatorów.

W posiedzeniu tem wzięło udział 82 delegatów organizacyj pracowników państwowych ze wszystkich stron Polski oraz z członków Izb ustawodawczych przybyli posłowie: E. Jurkowski, Z. Madeyski, R. Krukowski i Wł. Szczepański.

Referat o emeryturach wygłosił sekretarz Reprezentacji kol. dr. St. Koncewski, poczem wywiązała się dłuższa dyskusja, w której głos zabierało szereg mówców.

W wyniku dyskusji zebrani powzięli następujące uchwały:

1) Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych, uważając, że odliczenie od wysługi emerytalnej części lat służby zaborczej i zawodowej, zaliczonych już zgodnie z dotychczas obowiązującem usta-

wodawstwem, uchybia ogólnie przyjętym zasadom prawa i słuszności, a zarazem strąca w nędzę emerytów państwowych, wdowy i sieroty, zwłaszcza po dokonanych w grudniu 1935 r. i styczniu 1936 r. znacznych obniżkach uposażeń:

a) domaga się najusilniej zmiany dekretu Prezydenta R. P. z dnia 22.XI.1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 7.XII.1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95) przez zniesienie wspomnianych krzywdzących postanowień, gdyż praca dla Polski w czasach zaborczych, prowadzona wśród niebezpieczeństw ma niemniejsze znaczenie, niż praca dzisiejsza,

b) zwraca się do Rządu z prośbą, aby ze swej strony poczynił kroki niezbędne do przeprowadzenia tej zmiany i uwzględnił postulaty zawarte w rezolucji posła Żeligowskiego, uchwalonej na posiedzeniu Komisji Budżetowej Sejmu,

c) zwraca się do ciał ustawodawczych z prośbą, aby uchwaliły wnioski poselskie, zmierzające do nowelizacji przytoczonego wyżej dekretu — zgodnie z postulatami świata pracowniczego i opinji społecznej.

2) Ze względu na to, że interesy emerytów obywateli gdańskich polaków są odmienne od interesu ogółu emerytów polskich, gdyż nie mogą oni być gorzej traktowani jak ich koledzy niemcy, apelują o specjalne potraktowanie postulatów emerytów gdańskich.

Zebrani wezwali prezydjum do przedstawienia wyników obrad p. Premjerowi oraz p. Ministrowi Skarbu, wyrażając podziękowanie posłom, którzy podjęli inicjatywę obrony praw emerytalnych na terenie Sejmu.

Dnia 27 lutego r. b. na Komisji Budżetowej poseł Hoffman referował swój wniosek z pomiędzy trzech zgłoszonych, jako najdalej idący, proponując wynalezienie środków w ramach budżetu, przy wzięciu pod uwagę dodatków funkcyjnych i służbowych. Wiceminister Skarbu Lechnicki, przeciwstawiając się zgłoszonym poprawkom ustaw ze strony posła Hoffmana i in. zapowiedział, iż Rząd powoła komisję, zadaniem której będzie opracowanie zagadnienia emerytalnego i uwag zgłoszonych w toku dyskusji w Sejmie, przyczem to zagadnienie będzie traktowane jako jedno z pilniejszych. Wobec braku zgody Rządu projekty nie mogły być merytorycznie traktowane.

Reprezentacja Zawodowa, zdając sobie sprawę, że cały ciężar decyzji leży w rękach Rządu, w dn. 2 marca r. b. powzięła następującą uchwałę:

„Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych nie może pogodzić się z myślą, że w chwilach poprzedzających ważne decyzje dla pracowników czynnych i emerytowanych, prośby jej delegacji o audjencję nie bywają uwzględniane ani przez p. Premjera ani przez p. Ministra Skarbu, mimo udzielonych zapewnień o chęci współpracy z organizacjami pracowniczemi.

Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych będąca terenem porozumienia największych centrali pracowników administracyjnych, kolejowych, pocztowych, nauczycielstwa i in. ustosunkowuje się zawsze pozytywnie do potrzeb Państwa, jednakże nie może hamować naocznego rozgoryczenia pracowników wszystkich resortów w wypadkach naruszania autorytetu prawa i zasad słuszności, którego niezaprzeczonym przykładem jest odjęcie części lat służby zaborczej emerytom państwowym.

W tych warunkach Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych musi domagać się usilnie jak najrychlejszego ukonstytuowania Komisji zapowiedzianej przez Rząd dla zbadania problemu emerytalnego i powołania do niej delegatów Reprezentacji; do czasu zaś zrealizowania wniosków tej Komisji Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych uważa za rzecz konieczną wstrzymanie wykonania dekretu Prezydenta R. P. z dn. 22.XI.1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85) i wydanie w tym kierunku odpowiednich zarządzeń".

Uchwała ta została przedłożona Rządowi wraz z odpowiedniem uzasadnieniem.

Dn. 28 marca Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych wysłała do P. Prezydenta R. P., do p. Prezesa Rady Ministrów, wszystkich ministrów oraz do marszałków Sejmu i Senatu telegramy domagające się wstrzymania dekretu odliczającego emerytom lata służby w państwach zaborczych, wchodzącego w życie 1 kwietnia. Podług treści powyższych teregramów Reprezentacja Zawodowa obrała tę niezwykłą drogę wobec niemożności uzyskania audjencji u Rządu i narastania groźnych nastrojów wśród pracowników czynnych i emerytowanych.

Dalsza akcja w toku.

**Zagadnienia pragmatyczne.**

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny za pośrednictwem Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych prowadził w dalszym ciągu akcję na terenie Rządu w sprawie przemianowania urzędników prowizorycznych na stałych oraz praktykantów i kontraktowych na urzędników prowizorycznych.

Kwestje te były przedmiotem konferencji z podsekretarzem stanu w Prezydjum Rady Ministrów p. K. Siedleckim, który oświadczył, że zagadnienia te ostatecznie zostały przez Rząd pozytywnie załatwione i odpowiednie dyrektywy biurom personalnym wydane. Dotyczy to urzędników, którzy posiadają dobre oceny kwalifikacyjne oraz którzy złożyli egzaminy urzędnicze, przewidziane ustawą o państwowej służbie cywilnej z dn. 17.II.1922 r.

Zwłoka w ostatecznem załatwieniu tych spraw wynikła przez wysunięcie się na pierwszy plan spraw uposażeniowych i emerytalnych, które w drugiej połowie okresu sprawozdawczego absorbowały zarówno Rząd, jak i związki urzędnicze. Przychylne załatwienie tych spraw w Ministerstwie Sprawiedliwości jest uzależnione od definitywnego załatwienia ich w Prezydjum Rady Ministrów. Ponieważ obydwie sprawy stanowią zagadnienie ogólne, Zarząd Główny ponowił wystąpienie swoje w Reprezentacji Zawodowej, domagając się niezwłocznej interewencji w tych sprawach.

Wysunięty postulat w sprawie skasowania przepisu art. 65a pragmatyki służbowej, a dotyczący au-

tomatycznego zwalniania urzędników ze służby w wypadku 2-krotnej niedostatecznej oceny kwalifikacyjnej, został przez Rząd ze względów zasadniczych załatwiony odmownie.

**Opłaty szkolne.**

Ponowiony w okresie sprawozdawczym postulat w sprawie przywrócenia zwrotu opłat szkolnych za naukę dzieci w szkołach prywatnych w drodze przelania na ten cel kwot przeznaczonych na zasiłki dla obarczonych liczniejszą rodziną, został przez Rząd definitywnie odmownie załatwiony.

Na konferencji w dniu 20.IX.1935 r. p. minister K. Siedlecki oświadczył imieniem Rządu, iż, doceniając ciężkie położenie pracowników państwowych, zatrudnionych w miejscowościach, gdzie szkół państwowych niema, wydano specjalną instrukcję, w której zaleca się przyznawanie zasiłków w trybie art. 7 ustawy uposażeniowej przedewszystkiem tym pracownikom państwowym, którzy posiadają dzieci w wieku szkolnym.

W instrukcji tej zwrócono również uwagę, iż zasiłki te mogą otrzymywać tylko pracownicy niższych i średnich grup uposażenia (maksimum VIII grupa).

W ten sposób Rząd tylko w minimalnym stopniu uwzględnił postulat organizacyj pracowników państwowych, przyczem takie załatwienie sprawy nie daje zainteresowanym prawa domagania się zasiłku, gdyż zależy to całkowicie od swobodnego uznania władzy.

Mniej niż połowiczne załatwienie tej sprawy nie może być uznane przez pracowników państwowych za zrealizowanie postulatu w tej dziedzinie i w budżecie Państwa muszą się znaleźć na ten cel odpowiednie środki.

**Pomoc lekarska.**

Zabiegi Zarządu Głównego w zakresie państwowej pomocy lekarskiej zmierzały przedewszystkiem w kierunku uzyskania dodatkowych kredytów w budżecie na rok 1936/37 w kwocie 2 miljonów zł.

Od uzyskania środków materjalnych na rozszerzenie zakresu państwowej pomocy lekarskiej zależały dalsze zabiegi Zarządu Głównego o realizację postulatów idących w kierunku:

1) zmniejszenia ograniczeń przy kierowaniu na kurację klimatyczną do Zakopanego,

2) przyznania zwrotów urzędowych (75% taksy szpitalnej) za leczenie innych chorób poza płucnemi,

3) przyznania bezpłatnych biletów kolejowych dla kierowanych na leczenie do miejscowości uzdrowiskowych,

4) objęcia państwową pomocą lekarską porady i pomocy dentystycznej.

Niestety, zabiegi Zarządu Głównego prowadzone wspólnie z innemi organizacjami pracowników państwowych, nie dały pozytywnych wyników. Odmowne załatwienie głównego postulatu, którym w roku ubiegłym żywo interesował się p. wiceminister K. Siedlecki, t. j. stosowanie w szerszym zakresie lecznictwa zapobiegawczego oraz wszystkich innych, wyżej wyszczególnionych, zostało uzasadnione brakiem możliwości podniesienia kredytów na ten cel.

Akcja w tej sprawie będzie prowadzona w dalszym ciągu.

**Ulgi kolejowe.**

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny wspólnie z innemi organizacjami pracowników państwowych wystąpił do Rządu z wnioskiem o przyznanie 50% ulg kolejowych w stosunku do obecnie obowiązującej taryfy kolejowej.

Pozytywne jednak załatwienie tej sprawy zostało uzależnione od zgody Ministra Komunikacji, do którego zwróciła się Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych z prośbą o audjencję. Na audjencji tej zostanie również omówiona sprawa przyznania 80% ulg kolejowych dla pracowników państwowych, kierowanych na kurację do miejscowości uzdrowiskowych.

## AKCJA NA WŁASNYM TERENIE.

**Audjencja u p. Ministra Sprawiedliwości.**

Prezydjum Zarządu Głównego, w osobach prezesa kol. W. Sikorskiego i generalnego sekretarza kol. Z. Szkolnickiego, przedstawiło p. Ministrowi Sprawiedliwości na audjencji w dn. 5 czerwca 1935 r. następujące dezyderaty:

1) o wydanie zarządzeń mających na celu rozdzielenie w § 1 Dz. II wydatków osobowych na trzy pozycje, a to:

a) uposażenie sędziów i prokuratorów wraz z asesorami i aplikantami,

b) uposażenie urzędników sądowych,

c) uposażenie niższych funkcjonarjuszów;

2) wyjednanie zezwolenia na awansowanie do VI grupy uposażenie tych urzędników sądowych i prokuratorskich, którzy wprawdzie nie mają wyższego wykształcenia, jednak:

a) pod względem kwalifikacji zawodowej,

b) albo pełnienia odpowiedzialnych obowiązków służbowych,

c) lub działalności niepodległościowej, ochotniczej służby w wojsku polskiem w czasie walk w latach 1914—1921,

d) czy też większej ilości lat służby na tem stanowisku, albo też którzy posiadają dodatek wyrównawczy i ponieśli stratę uposażenia przy zaszeregowaniu — na to zasługują,

wychodząc w tym wypadku z założenia, że przyznane urzędnikom sądowym i prokuratorskim uposażenie VI-ej grupy wyrówna im zaledwie stratę materjalną i moralną, jaką oni ponieśli wskutek utraty praw nabytych ustawą uposażeniową z roku 1923, a to przynajmniej w ramach wykonania budżetu;

3) przyznanie urzędnikom sądowym i prokuratorskim oraz urzędnikom pełniącym funkcje skarbników sądowych dodatku za spełniane czynności kierownicze;

4) nadanie wyjątkowo tym sekretarzom sądowym i prokuratorskim tytułu kierownika sekretarjatu, którzy przed zmianą tabeli stanowisk z r. 1933 posiadali tytuł służbowy naczelnych sekretarzy oraz aby w sądach grodzkich mianowano kierowników sekretarjatu z pośród sekretarzy;

5) wyjednanie zmiany tytułu pomocnika kancelaryjnego na „kancelista", „adjunkt" i „starszy adjunkt";

6) przesunięcie o jedną grupę wyżej tych urzędników sądowych i prokuratorskich, którzy przy zaszeregowaniu ponieśli straty i pobierają dodatek wyrównawczy;

7) wydanie zarządzeń, aby praktykanci II kategorji rozpoczynali służbę w X-ej, a praktykanci III kategorji conajmniej w XI-ej grupie uposażeniowej;

8) zamianowanie stałymi urzędnikami wszystkich tych prowizorycznych urzędników sądowych i prokuratorskich, którzy mają już 5 lat służby;

9) przyznanie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe pracy urzędnikom sądowym i prokuratorskim;

10) o wydanie zarządzenia, aby poza Związkiem Inwalidów, funkcje dystrybutorów dla sprzedaży znaczków sądowych powierzane były organizacjom urzędników sądowych, a przynajmniej, aby prawa dystrybucji zatrzymały te Związki Urzędników Sądowych, które już je posiadają i to przed wydaniem okólnika Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. Nr. 6/35);

11) o wyjednanie przyznania dodatków lokalnychnych (drożyźnianych) dla sądowników w Zakopanem, Gdyni, Pucku, Kartuzach, Tczewie i Wejherowie analogicznie, jak to ma miejsce w stolicy i województwie śląskiem.

P. Minister naogół życzliwie potraktował przedstawione mu sprawy i oświadczył, że nie miałby nic przeciwko uwzględnieniu ich, jeżeli nie będą się wyłaniać przeszkody natury prawnej, co może się ujawnić dopiero przy bliższem zbadaniu poruszonych zagadnień. Jednocześnie p. Minister zalecił w poszczególnych sprawach zwrócić się do odnośnych wydziałów podwładnego mu Ministerstwa.

Stosownie do powyższego zalecenia odbyto w poszczególnych działach wywiady i konferencje, uzasadniając stronę prawną i merytoryczną poruszonych w uchwałach Zjazdu spraw.

W odpowiedzi na nasze przedstawienie otrzymaliśmy z Ministerstwa Sprawiedliwości pisemne odpowiedzi, że:

1) Ministerstwo Sprawiedliwości, na skutek zawartej w p. 1 memorjału z dnia 5 czerwca 1935 r. Nr. C. 128/35 prośby o rozdzielenie kredytów osobowych na trzy pozycje z wyodrębnieniem kredytów na uposażenie urzędników sądowych, zawiadamia, że prośba powyższa nie może być uwzględniona, albowiem schemat budżetowy jest jednolity dla wszystkich działów administracji państwowej i wyodrębnia tylko funkcjonarjuszów niższych; zresztą wprowadzenie proponowanej zmiany nie miałoby żadnego praktycznego znaczenia.

2) Ministerstwo odnosi się przychylnie do postulatów, wymienionych w punktach: 2)—9) i 11) memorjału, zaznacza jednak, że awansowanie urzędników sądowych i prokuratorskich, którzy nie mają wyższego wykształcenia, do VI grupy uposażenia — może nastąpić dopiero po uchyleniu zarządzenia o wstrzymaniu awansów; co się zaś tyczy przyznania urzędnikom sądowym i prokuratorskim, pełniącym czynności kierownicze — dodatku funkcyjnego lub służbowego, jak również przyznania dodatków lokalnych wymienionych w punkcie 11), to sprawa ta jest związana z nowelizacją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 781), co obecnie jest nieaktualne.

Odnośnie postulatów, wymienionych w punktach 5, 7 i 8 memorjału, będą czynione przez Ministerstwo Sprawiedliwości odpowiednie kroki w czasie najbliższym.

Co do punktu 10 postulatów otrzymaliśmy odpowiedź pozytywną osobiście, wyrazem której jest okólnik p. Ministra Sprawiedliwości Nr. 1768/II. G. S./35 (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. Nr. 14/35) w sprawie sprzedaży znaczków sądowych przez dystrybutorów w lokalach sądowych, według którego dopuszczani do sprzedaży mogą być członkowie Związku Inwalidów Wojennych R. P., Legji Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich im. gen. Sowińskiego i **emerytowani funkcjonarjusze sądowi, oraz wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach sądowych. Prezesi sądów apelacyjnych dokonują wyboru dystybutora według swego uznania z pośród kandydatów, przedstawianych przez związki inwalidów lub związki funkcjonarjuszów sądowych.**

Reasumując wynik dotychczasowych zabiegów na terenie Ministerstwa Sprawiedliwości, należy stwierdzić życzliwy stosunek naszych władz naczelnych do zgłoszonych postulatów. Z tego należy wyciągnąć dalszy wniosek o życzliwej ocenie istotnych zagadnień, nad któremi obradował XIII Zjazd, jak i stosunek do samej organizacji i jej poczynań.

Co do punktu pierwszego postulatów, to po bliższem zapoznaniu się z faktycznym stanem rzeczy w oświetleniu dyrektora p. Stypińskiego, delegacja doszła do przekonania, że postulat ten, aczkolwiek w zasadzie byłby słuszny w innych warunkach — to w obecnym czasie, z uwagi na system i technikę wydatkowania budżetowego, jest nieaktualny.

Zwracamy uwagę na punkt 10 postulatów. Sprawa ta już była przedmiotem naszych zabiegów i przechodziła różne fazy. Dlatego też należycie oceniamy przychylne załatwienie tego postulatu w całej rozciągłości. Dla orjentacji musimy przypomnieć, że uzasadnieniem dla tej uchwały było wyzyskanie uprawnień dystrybutorskich, mogących stworzyć w dochodach Związku poważną pozycję dochodową, z której możnaby czerpać fundusz na zapomogi dla b. urzędników sądowych i prokuratorskich, którzy znajdują się w ciężkich warunkach materjalnych (bez zaopatrzenia emerytalnego) jak również dla wdów i sierot po tych urzędnikach.

Celem wyjaśnienia należy zaznaczyć, że aczkolwiek ze względów czysto formalnych do czynności dystrybutorskich będzie wyznaczana osoba fizyczna, to faktycznym dystrybutorem jest Związek, który przedstawia Prezesowi Sądu Apelacyjnego danego kandydata do zatwierdzenia i z nim zawiera umowę co do warunków pracy i płacy. Szerzej omówiliśmy tę sprawę w komunikacie z dn. 6 września r. b. L. dz. C. 210/35, rozesłanym do Zarządów wszystkich lokalnych Zrzeszeń.

Pozostałe uchwały zjazdowe zgłosiliśmy do Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych i Ogólnego Zrzeszenia Związków i Stowarzyszeń.

## Pożyczka Inwestycyjna.

Dnia 15 kwietnia 1935 r. delegacja Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych została przyjęta przez p. Wiceministra Skarbu A. Koca.

Delegacja złożyła p. Wiceministrowi memorjał w sprawie udziału pracowników państwowych w subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej, treści następującej:

„W dniu 10 b. m. delegacja Centralnej Rady Pracowniczej, w skład której wchodzili również przedstawiciele Reprezentacji Zawodowej Pracowników Państwowych, odbyła konferencję z delegatem Rządu dla spraw Pożyczki Inwestycyjnej p. Anatolem Minkowskim.

Na konferencji tej zostaliśmy poinformowani, że w stosunku do pracowników państwowych ustalono normy, w jakich zasadniczo obowiązani będą subskrybować Pożyczkę Inwestycyjną, a mianowicie:

a) dla zarabiających od 101 do 200 zł. — 100 zł., z tego 50% obligacjami Pożyczki Narodowej.

b) dla zarabiających od 201 do 250 zł. — 200 zł. z tego 50% obligacjami Pożyczki Narodowej.

c) dla zarabiających od 251 do 300 zł. — 200 zł. z tego 20% obligacjami Pożyczki Narodowej.

d) dla zarabiających od 301 do 400 zł. — 300 zł. z tego $16^{2}/_{3}$% obligacjami Pożyczki Narodowej.

e) dla zarabiających ponad 401 zł. — pełne uposażenie miesięczne, płatne wyłącznie gotówką.

Z powyższych norm oraz sposobu ich narzucania pracownikom państwowym wynika:

1) że w tych warunkach conajmniej nasuwać się mogą poważne wątpliwości o dobrowolnym charakterze subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej,

2) że od obowiązku subskrybowania nie zostali zwolnieni nawet zarabiający poniżej wszelkiego minimum egzystencji,

3) że część pracowników państwowych została ograniczona, a nawet pozbawiona ogólnego prawa, zawartego w rozporządzeniu p. Ministra Skarbuł z dn. 29 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23/35 poz. 154) dotyczącego możności pokrywania w 50% subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej obligacjami Pożyczki Narodowej,

4) że normy Pożyczki Inwestycyjnej zostały ustalone bez zasięgnięcia opinji oficjalnej reprezentacji zawodowej pracowników państwowych, jaką jest bezsprzecznie ruch zawodowy.

Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych oświadczyła, że stosunek ogółu pracowników państwowych do Pożyczki Inwestycyjnej jest zdecydowanie pozytywny i że pracownicy państwowi zawsze skłonni są dobrowolnie ponosić wszelkie ofiary, jakich od nich wymaga dobro Państwa i jego obywateli. Ogół pracowników państwowych niejednokrotnie dawał tego dowody i w obecnej chwili nie zamierza uchylać się od obowiązku obywatelskiego, za który uważa subskrypcję Pożyczki Inwestycyjnej. Jednak ogół pracowników państwowych zawsze stał i obecnie stoi na stanowisku, że wszelkie ciężary związane z dobrem Państwa winny być równomiernie, w zależności od stanu posiadania, rozkładane na wszystkie warstwy społeczne, a nie wyłącznie prawie na pracowników państwowych.

Dotychczasowe wyniki subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej świadczą, że w szczególności sfery posiadające uchylają się od obowiązku obywatelskiego i nie biorą udziału w subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej, przekładając tem samem ciężar ten na barki świata pracy wogóle, a na barki pracowników państwowych w szczególności.

W związku z powyższem Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych żądała:

1) uznania za minimum wolne od obowiązku subskrybowania Pożyczki Inwestycyjnej zarobków netto do 150 zł. miesięcznie,

2) pozostawienia w stosunku do innych pracowników państwowych wysokości subskrybowanych kwot do granic możliwości, nie podważając ich normalnego budżetu rodzinnego,

3) zastosowania postanowień rozporządzenia p. Ministra Skarbu z dnia 29.III.1935 r. w sprawie możności pokrywania w 50% subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej obligacjami Pożyczki Narodowej w stosunku do ogółu pracowników państwowych bez żadnych ograniczeń, jako sprzecznych z cytowanem powyżej rozporządzeniem.

Ponadto Reprezentacja Zawodowa Pracowników Państwowych żądała przeznaczenia z Pożyczki Inwestycyjnej odpowiedniej kwoty na budownictwo mieszkaniowe dla pracowników państwowych, w szczególności zaś na wykończenie rozpoczętych w dobie przedkryzysowej budynków mieszkalnych przez spółdzielnie pracownicze".

*

W następstwie tego ukazało się zarządzenie, że urzędnicy, którzy posiadają uposażenie do 150 zł. miesięcznie, mogą do dnia 15 czerwca 1935 r. zrzec się subskrybowania Pożyczki Inwestycyjnej i wpłacona rata ma im być zwrócona.

### Dalsza akcja na własnym terenie.

Póza sprawami natury ogólnej, co do których podejmowana jest akcja przez nadrzędne zespoły organizacyjne, **w skład których wchodzi nasz Związek i nasi przedstawiciele,** wynika potrzeba czynienia zabiegów przez Zarząd Główny względnie Prezydjum Zarządu na terenie Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawach dotyczących wyłącznie urzędników sądowych i prokuratorskich. Niektóre sprawy aczkolwiek mają charakter ogólnych postulatów, wymagają poparcia na swoim terenie celem skuteczniejszego załatwienia.

Do takich należały:

1) Sprawa awansów, przy której popierane były założenia, ustalone w Reprezentacji Zawodowej (patrz wyżej).

Sprawa obsadzania stanowisk w wyższych grupach,

3) Obsadzanie stanowisk kierowniczych w grupie VI-ej.

4) Przyznanie tytułu kierownika tym sekretarzom, którzy w sądach grodzkich pełnią funkcje kierownicze.

5) Sprawa przemianowania na stałych tych urzędników prowizorycznych, którzy mają za sobą pięć lat służby.

6) Sprawa zmiany tabeli stanowisk.

Wobec tego, że ostatnie dwie sprawy znajdują się w stadjum rozstrzygnięcia w Radzie Ministrów, Zarząd Główny odniósł się ponownie do Reprezentacji Zawodowej o poparcie, w celu przyśpieszenia załatwienia tych spraw.

### Sprawy dyscyplinarne.

Zarząd Główny wystąpił do Reprezentacji Zawodowej z projektami dotyczącemi spraw dyscyplinarnych, a mianowicie: 1) o zmianę rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 października 1932 r. w tym sensie, że wykreślenie kar dyscyplinarnych z wykazu stanu służby następowałby nie po upływie 10 lat, jak to obecnie ma miejsce, lecz po upływie lat 5-ciu, 2) o skreślenie kar dyscyplinarnych z wykazów stanu służby na podstawie tak zmodyfikowanych przepisów, 3) o umorzenie dochodzeń o wykroczenia, 4) o darowanie niektórych kar i 5) o umorzenie kosztów postępowania dyscyplinarnego.

### Audjencje, zebrania. Udział w organizacjach zespolonych.

Przynależność Związku Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P. do organizacyj zespolonych, na Zarząd Główny, a zwłaszcza na Prezydjum Zarządu nakłada obowiązek brania czynnego udziału w pracach tych ugrupowań z tytułu członkostwa i z tytułu pełnionych funkcyj.

Prezes kol. W. Sikorski pełni funkcje: wiceprezesa w Ogólnem Zrzeszeniu Związków, członka Prezydjum w Reprezentacji Zawodowej, należąc do kierownictwa tejże, w którem pełni funkcje skarbnika. Jako członek kierownictwa, wchodzi w skład Centralnej Rady Pracowniczej.

Generalny sekretarz kol. Z. Szkolnicki pełni funkcje skarbnika w Ogólnem Zrzeszeniu Związków i Stowarzyszeń F. P. i S. oraz funkcje zastępcy w kierownictwie Reprezentacji Zawodowej.

Wymieniony udział i funkcje w organizacjach zespolonych nakładają obowiązek brania udziału w posiedzeniach i prowadzenia agend, wynikających z funkcji. W tych warunkach przedstawiciele prezydjum Zarządu Głównego według swego zakresu czynności brali udział w zebraniach i posiedzeniach, przyczem odbyli w C. R. Pr. — 4 posiedzenia, w Reprezentacji — 3 plenarne zebrania, 2 zebrania prezesów organizacyj i 24 posiedzeń kierownictwa, w Ogólnem Zrzeszeniu — 6 posiedzeń, udział w kongresie oraz udział w zebraniach przed i pokongresowych.

Zarząd Główny odbył 3 plenarne zebrania, prezydjum zaś 18 zebrań i posiedzeń w komplecie członków Zarządu zamieszkałych w Warszawie, i około 50 zebrań i konferencyj nieprotokółowanych, jedno zebranie w Stowarzyszeniu Urzędników Sądu Najwyższego, 5 zebrań w Zrzeszeniach apelacyjnych, 5 wyjazdów (Katowice, Poznań, Łomża, Łódź i Wilno) w celach organizacyjnych i sprawozdawczych, 3 audjencje u p. Ministra Sprawiedliwości, 8 audjencyj lub konferencyj w Ministerstwie Sprawiedliwości i kilka audjencyj u p. Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, u p. Prezesa Sądu Apelacyjnego oraz pp. Prezesa i Prokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie. Pozatem Prezydjum brało udział w posiedzeniach Fundacji imienia Leona Supińskiego, w zebraniu Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów, w akademjach i odczytach urządzanych przez Koło Zrzeszenia Sędziów, oraz złożyło szereg wizyt oficjalnych i gratulacyj noworocznych i okolicznościowych dostojnikom Władz Centralnych i Wymiaru Sprawiedliwości.

### Inne sprawy.

W okresie sprawozdawczym zaznaczył się bliższy kontakt Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów z naszą organizacją, wyrażający się w chęciach współuczestnictwa w pewnych zorganizowanych przedsięwzięciach. Należy więc tu zanotować wspólnie poparte wycieczki do Krakowa i Wilna, udostępniające wielu koleżankom i kolegom odbycie wycieczek-pielgrzymek. W wycieczce do Wilna wzięli udział nawet członkowie zrzeszeń pozastołecznych.

Pozatem Zrzeszenie Sędziów i Prokuratorów (Koło Warszawskie) stale zaprasza członków naszej organizacji na urządzane odczyty.

Prezydjum w porozumieniu ze Stowarzyszeniem Urzędników Sądu Najwyższego i Zrzeszeniem Apelacyjnem stworzyło podstawy do zorganizowanego na terenie Warszawy kursu Przysposobienia Wojskowego Kobiet.

Organizacja nasza urządza w dniu 12 maja r. b. wspólną z całem prawnictwem stolicy uroczystą akademję żałobną w pierwszą rocznicę zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

### Obrony indywidualne.

W działalności Prezydjum poważną pozycję zajmują obrony dyscyplinarne z urzędu i z wyboru. Ustawowy, organizacyjny i koleżeński obowiązek kolegów ze ścisłego prezydjum (prezesa i generalnego sekretarza) stawiają ich na posterunku niesienia pomocy kolegom zgłaszającym się o pomoc obrończą. W okresie sprawozdawczym obron takich w sądzie apelacyjnym w Warszawie i w Ministerstwie Sprawiedliwości wykonano około 50, z rozłożeniem tej liczby na wskazane osoby z prezydjum.

### Sprawy organizacyjne.

W dążeniu do uporządkowania wewnętrznych form organizacyjnych w terenie, XIII Zjazd Delegatów uchwalił jednolity projekt statutu, który miał za zadanie stworzenie na całym obszarze Państwa jednolitego typu zrzeszeń apelacyjnych z podziałem na koła. Jednocześnie Zjazd uchwalił wprowadzenie nowych form organizacyjnych, opartych na tym statucie. Zarząd Główny po rozesłaniu projektu statutu do wszystkich Zrzeszeń, co nastąpiło w czerwcu 1935 r., poświęcał dużo uwagi wprowadzeniu w czyn wymienionych uchwał, szczególniej w apelacjach: Warszawskiej, Wileńskiej i Lubelskiej, gdzie typ zrzeszeń apelacyjnych był nieznany. W celu przełamania na-

stręczających się niechęci lub przeszkód Zarząd Główny współdziałał czynnie w organizowaniu zrzeszeń apelacyjnych, udzielając praktycznych rad, wskazówek oraz zachęty do zorganizowania zrzeszeń, wysyłając nawet swego delegata do niektórych kół prowincjonalnych. W wyniku tej akcji zrzeszenia takie formalnie i faktycznie powstały w Warszawie, Wilnie i Lublinie. Przez stworzenie w wymienionych ośrodkach zrzeszeń apelacyjnych, nastąpi wzmocnienie organizacyjne pod względem sił duchowych, jak również poczynań w dziedzinie gospodarczej, szczególnie samopomocy koleżeńskiej.

**Sprawozdanie kasowe.**

Sprawozdanie kasowe, jak corocznie, zostanie wydrukowane i rozdane delegatom, przybyłym na Zjazd, bezpośrednio przed Zjazdem, gdyż z uwagi na prace Komisji Rewizyjnej, która rozpocznie swe czynności na kilka dni przed Zjazdem, wcześniejsze przedstawienie tego sprawozdania nie jest możliwe.

**Czynności kancelaryjne.**

W okresie sprawozdawczym ogólny wpływ korespondencji Związku Zrzeszeń wynosił 390 liczb, zaś z tego wpływu i korespondencji bieżącej załatwiono 423 liczb.

**Sprawozdanie Komitetu Redakcyjnego „Apelu“.**

Organ prasowy Związku Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P. „Apel“ w roku bieżącym rozpoczął dziewiąty rok swego istnienia.

W skład Komitetu Redakcyjnego, zgodnie z obowiązującym regulaminem, wchodzą: z urzędu: kol. **Wacław Sikorski** jako prezes Związku Zrzeszeń, kol. **Janina Koneczna** jako wiceprezes Związku Zrzeszeń, kol. **Zenon Szkolnicki** jako sekr. gen. Związku Zrzeszeń, kol. **Leonard Charkiewicz** jako skarbnik Związku Zrszeń; z kooptacji: kol. **Marja Dembicka,** kol. **Helena Małkowska** oraz Naczelny Redaktor pisma kol. **Jerzy Przyłuski.**

W roku 1935 wydano 12 numerów czasopisma, oraz do końca obecnego okresu sprawozdawczego (maj 1936) pięć numerów.

Na wstępie niniejszego sprawozdania zaznaczyć należy, że rok 1935, specjalnie dla pracy redakcyjnej, był okresem uaktywnienia działalności propagandowej pisma i wybitnego wzmożenia tej pracy.

Dzień 12 maja 1935 r. przyniósł dla całej Polski bolesną wieść o stracie Pierwszego Marszałka Polski **Józefa Piłsudskiego.** W trzy dni po zgonie opuszcza prasę specjalne żałobne wydanie „Apelu“, poświęcone zmarłemu Twórcy Niepodległej Ojczyzny. W następnych kilku numerach czasopisma informowaliśmy czytelników naszych o przebiegu uroczystości pogrzebowych i udziału w nich urzędników sądowych.

Grudniowy numer „Apelu“ poświęciliśmy Ministrowi Sprawiedliwości p. **Czesławowi Michałowskiemu,** który 4 grudnia obchodził piątą rocznicę trwania na szczytnym posterunku Naczelnego Sternika nawy Wymiaru Sprawiedliwości Numer tego czasopisma wręczyliśmy p. Ministrowi Michałowskiemu na uroczystej audjencji w pamiątkowym darze, jako symbol trudu naszej pracy zawodowej i myśli przewodniej naszej Organizacji. Składając p. Ministrowi gratulacje z racji niespotykanego dotąd jubileuszu zapewniliśmy Go, że:

> *„Jak dotychczas, tak i nadal w pracy i poczynaniach swoich będziemy mieli na względzie łączne dobro: Państwa, Sądownictwa Polskiego i zrzeszonego w naszej Organizacji, a świadomego swych zadań, celów i obowiązków — ogółu urzędników sądowych i prokuratorskich“.*

Bogato ilustrowany numer „Apelu“ o znacznie powiększonej objętości oraz na ładnym papierze odbity, zawierał życiorys p. Ministra Michałowskiego, rzut oka na działalność naszej Organizacji i jej zadania, tudzież bardziej charakterystyczne wyjątki z „Apelu“ z okresu 1930—1935, świadczące o ideologji naszej organizacji oraz pracy na terenie związkowym. Należy w tem miejscu podkreślić fakt, że grudniowy numer „Apelu“ został mile przyjęty nietylko przez urzędników sądowych, ale wzbudził ogromne zainteresowanie wśród stanu sędziowskiego i władz centralnych.

Akcja propagandowa naszego czasopisma w roku 1935 musiała ulec wzmożeniu, gdyż w okresie tym, na terenie Warszawy ukazało się kilka numerów czasopisma p. t. „Nasza Placówka“ wydawanego przez Stowarzyszenie nie należące do Związku Zrzeszeń. Założyciele tego pisma uzurpują sobie prawa w programowym artykule tego pisma, że „pracowniczy świat sądowy zainicjował wydawanie własnego pisma“ mimo świadomości, że urzędnicy sądowi już od dziewięciu lat mają swój naczelny organ prasowy „Apel“, a przed jego założeniem istniały już od szeregu lat dwa czasopisma urzędników sądowych: „Goniec Sądowy“ w Poznaniu i „Łączność“ w Toruniu, które, podporządkowawszy się karności organizacyjnej, z chwilą ukazania się przed dziewięciu laty organu naczelnego, wydawania swoich czasopism zaniechały. Samo przez się rozumie się, że akcja tego czasopisma, o wąskim zakresie poczytności, bo obejmującym zaledwie organizację liczącą nie więcej ponad 200 członków, nie mówiąc już o doborze artykułów. nie może w najmniejszej mierze rościć sobie pretensji do konkurowania z naszym organem prasowym i mamy to przekonanie, że życie samo zlikwiduje ten twór niezupełnie zdrowych ambicyj kilku jednostek. bez jakiejkolwiek akcji z naszej strony. Jednak sam fakt wypuszczania od czasu do czasu tego pisma, nakłada na redakcję naszą obowiązek wytężenia wszelkich sił, aby przekonać opornych o nierealności ich zamierzeń. Droga, jaką obraliśmy do urzeczywistnienia naszych zamierzeń, nie poszła w kierunku polemiki z enuncjacjami i deklaracjami tego pisma, ani zwalczania go na szpaltach „Apelu“ — staraliśmy się jedynie dążyć do postawienia naszego pisma na takiej wyżynie, aby sam jego poziom mógł skutecznie przeciwstawić się istnieniu tamtego czasopisma, tudzież wykazał zupełną jego bezcelowość. Z tego względu Komitet Redakcyjny przystąpił do wytężonej pracy w tym kierunku, aby „Apel“ docierał wszędzie, a nawet i tam, gdzie wpływy „Naszej Placówki“ dominują.

Musieliśmy również rzucić nasze czasopismo nietylko tam, gdzie go zwalczają, ale i tam, gdzie dotąd

nie docierało ono z uwagi na system dobrowolnej prenumeraty.

Nowe przepisy statutowe naszej organizacji zmieniły również zasadniczo dotychczasowy system dobrowolnej prenumeraty. Z dniem 1 czerwca 1935 r. „Apel" otrzymują bezpłatnie wszyscy członkowie Związku. Zmiana ta pociągnęła za sobą cały szereg czynności w Administracji pisma, a przejściowy stan musiał siłą rzeczy powodować pewne drobne uchybienia zarówno w terminowem dostarczaniu pisma, jak i pomijaniu niektórych członków, względnie dostarczaniu „Apelu" poszczególnym Związkom w mniejszej lub większej ilości.

„Apel", jak to już niejednokrotnie zaznaczaliśmy, z jednej strony pełni trudną rolę łącznika między naszą Centralną Organizacją, a członkami, rozsianymi na całym obszarze Państwa, z drugiej zaś—szpalty „Apelu" są otwarte dla wszystkich naszych członków, którzy tu swoje myśli i poglądy, drogą słowa pisanego, ujawniają. Głównem zaś naszem zadaniem to obrona interesów urzędników sądowych, którą prowadzimy od początku istnienia pisma, a choć nie zawsze z zadawalającym skutkiem, wina tego jednak nie leży po naszej stronie. Gdy zaś trudno poruszyć jakąś bolączkę w artykułach, oddajemy głos „Zgrzytom". Cięte, przepojone sarkazmem i ironją „Zgrzyty" — umieszczane w „Apelu", zjednały sobie poklask całej rzeszy urzędniczej, są przedrukowywane na szpaltach pokrewnej nam prasy zawodowej urzędniczej, częstokroć przychylnie omawiane w organie prasowym sędziów i prokuratorów, a nawet niektóre z nich przedrukowywała i stołeczna prasa codzienna.

Poza memorjałami i komunikatami, czytaliśmy w „Apelu" za okres sprawozdawczy artykułów w sprawach: zawodowo-organizacyjnych — 23; pragmatycznych — 2; awansowych — 4; uposażeniowych — 6; emerytalnych — 4; pomocy lekarskiej — 1; akcji oddłużeniowej — 3; przepisów prawnych — 18; kobiet-urzędniczek — 7; pozatem w piśmie zamieszczaliśmy szereg komunikatów, memorjałów, przegląd prasy zawodowej, okólników i zarządzeń. Każdy prawie numer zawierał również dział: „Z życia naszych stowarzyszeń" i „Zgrzyty".

Widzimy więc z tego, że nasze czasopismo nie jest biedniejsze co do swego poziomu i doboru artykułów od innych poważnych czasopism urzędniczych, a częste recenzje przychylne, jakie spotykamy w innych czasopismach o „Apelu" utrwalają nas w przekonaniu, że pracujemy owocnie i z pożytkiem dla interesu swoich członków.

Obecny nakład czasopisma wynosi 4.500 egzemplarzy. W okresie sprawozdawczym załatwiono 124 pisma wchodzące, pomijając szereg odpowiedzi umieszczonych w „Apelu", oraz nie licząc załatwienia różnych reklamacyj z urzędów pocztowych z całej Polski.

Wkońcu nadmienić należy, że „Apel" jest rozsyłany z urzędu do wszystkich wydziałów Ministerstwa Sprawiedliwości, Sejmu i Senatu, do Prezesów i Prokuratorów wszystkich sądów, do wszystkich państwowych bibljotek oraz do redakcyj czasopism urzędniczych w drodze wzajemnej wymiany.

Na zakończenie niech nam wolno będzie przytoczyć urywek z artykułu o „Apelu" zamieszczonego w „Głosie Sądownictwa" z marca 1935 r. z racji rozpoczęcia przez nas ósmego roku życia wydawniczego: **„Stwierdzić należy, że czasopismo to, będące organem prasowym bliskiego nam Związku współpracowników sądowych, rzeczywiście dawało i daje swym czytelnikom wszystko to, co ich obchodzi i zajmować może, co podtrzymuje spójnię organizacyjną, co kształci i krzepi zobojętniałego i apatycznego ducha i życzyć „Apelowi" dalszego wydatnego rozwoju".**

---

## ROZWIĄZANIE SZARADY WIELKANOCNEJ.

(Patrz „Zgrzyty" Nr. 4/36).

**Wesołego Alleluja**

| | |
|---|---|
| weksle | ambicja |
| egzekucja | listy (płacy) |
| sytuacja | licytacja |
| oddłużenie | etaty |
| łaska | lekarska (pomoc) |
| egzystować | ulgi (kolejowe) |
| głodowe | jajkiem |
| obcięto | apel |

Mniej lub więcej trafne odpowiedzi nadesłali: 1. **Koło Okr. Zrzeszenia** Urz. Sąd i Prok. Apel. Warsz. **w Siedlcach.** 2. **Antoni Krysicki,** Odolanów. 3. **M. Bonarowska,** Ostrów Maz. 4. **Helena Szelenberger,** Warszawa. 5. **Wiktorja Majewska,** Ostrów Maz. 6. **Kazimierz Sargalski,** Starogard. 7. **Mieczysław Tomaszewski,** Siedlce.


| | | |
|---|---|---|
| Redakcja i Administracja (tel. 11-10-76), Warszawa, pl. Krasińskich 5. | Redaktor przyjmuje interesantów od g. 9—10, z wyjątkiem niedziel i świąt | Konto Zarządu Centralnego Związku w P. K. O. Nr. 595 |

*Cena prenumeraty:* kwartalnie z przesyłką — 1 zł. 50 gr. Rocznie — 6 zł. Cena numeru 50 gr.

Członkowie Związku Zrzeszeń Urzędników Sądowych i Prokuratorskich R. P. otrzymują „Apel" bezpłatnie.

| | | |
|---|---|---|
| Str. — 160 zł.; ½ str. — 80 zł.; ¼ str. — 40 zł.; ⅛ str. — 20 zł. | *Ogłoszenia:* Miejsca zastrzeżone o 25% drożej. Artykuły ogłoszeniowe: str.—250 zł.; ½ str. — 125 zł. | Ogłoszenia przyjmuje Administracja |

Naczelny Redaktor: **Jerzy Przyłuski** Wydawca: Związek Zrzeszeń Urzędn. Sądowych i Prokurat. Rz. P.

Zarząd Stowarzyszenia Urzędników Sądowych Okręgu Zamojskiego w Zamościu na zasadzie § 25 statutu zwołuje niniejszem

# DOROCZNE OGÓLNE ZEBRANIE

które odbędzie się dnia 7 czerwca 1936 r. o godz. 10.30 w sali Sądu Grodzkiego w Zamościu, z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Wybór prezydjum.
3. Odczytanie protokółu ostatniego Ogólnego Zebrania.
4. Sprawozdanie z działalności Zarządu.
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
6. Sprawozdanie z działalności Kasy Samopomocy.
7. Dymisja Zarządu.
8. Sprawa członków, którzy zalegają ze składkami.
9. Sprawa przystąpienia do Zrzeszenia Apelacyjnego.
10. Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
11. Wolne wnioski.

Wnioski członków na Ogólne Zebranie winny być składane Zarządowi najpóźniej na 7 dni przed Ogólnem Zebraniem.

W razie nieprzybycia wymaganej przez statut ilości członków, Zebranie odbędzie się w drugim terminie, t. j. 7 czerwca 1936 r. o godz. 11 i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

Prosimy kolegów o liczne przybycie.

Za Zarząd:

**Prezes Stowarzyszenia:**
*(—) Bolesław Kozyra*

**Sekretarz w z.:**
*(—) Stefan Tusiński*

## ś. † p. ADAM ZAWISZA

sekretarz Sądu Okręgowego w Zamościu, długoletni członek Stowarzyszenia Urzędników Sądowych Okręgu Zamojskiego, zmarł dnia 13 lutego 1936 r. przeżywszy lat 53.

W zmarłym traciny zacnego Kolegę.

Cześć Jego pamięci!

*Stowarzyszenie Urzędników Sądowych Okręgu zamojskiego w Zamościu.*

## ZAMIANY

Pom. kanc. Sądu Grodz. w Zawierciu zamieni stanowisko służbowe z kolegą (koleżanką) tylko z Apelacji i Okręgu Poznańskiego. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia kierować pod adresem: Władysława **Pacanówna,** Sąd Grodzki Zawiercie.

Pomocnik kancelaryjny w Sądzie Grodzkim w Dąbrowie Górniczej w X st. sł., zamieni się na stanowisko służbowe w okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie. Zgłoszenia: Stanisława **Mizerkiewiczówna,** Sąd Grodzki w Dąbrowie Górn.

Urzędniczka w IX stopniu służbowym zamieni posadę w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu na podobną w Warszawie. Warunki dobre. Wiadomość: Warszawa, Lwowska 11 m. 19 tel. 8-35-97

**Drukarnia Związku Zawod. Prac. Samorz. Teryt. R. P.
Warszawa, pl. Krasińskich 6
telefon 11-44-04**